

2024/435

1.2.2024

SKLEP SVETA (EU) 2024/435

z dne 29. januarja 2024

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru CETA, ustanovljenem na podlagi Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, v zvezi s sprejetjem Razlage člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9 in člena 8.39 Sporazuma v skladu z njegovim členom 26.1.5(e)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sklep Sveta (EU) 2017/37 ⁽¹⁾ določa podpis, v imenu Evropske unije, Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Sporazum je bil podpisan 30. oktobra 2016.
- (2) Sklep Sveta (EU) 2017/38 ⁽³⁾ določa začasno uporabo delov Sporazuma. Sporazum se začasno uporablja od 21. septembra 2017.
- (3) Na podlagi člena 26.1.5(e) Sporazuma je Skupni odbor CETA pooblaščen za sprejemanje razlag določb Sporazuma, ki so zavezujoči za sodišča, ustanovljena v skladu z oddelkom F poglavja osem (Reševanje naložbenih sporov med vlagatelji in državami) in poglavjem devetindvajset (Reševanje sporov) Sporazuma.
- (4) Na podlagi člena 10(3) Poslovnika, priloženega Sklepu Sveta (EU) 2018/1062 ⁽⁴⁾, je Skupni odbor CETA pooblaščen za sprejetje razlag Sporazuma.
- (5) Skupni odbor CETA s pisnim postopkom sprejme Razlago člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9 in člena 8.39 Sporazuma.
- (6) Zato je primerno, da se določi stališče, ki se v imenu Unije na podlagi priloženega osnutka Razlage Skupnega odbora CETA zastopa v Skupnem odboru CETA, saj pojasnjuje člen 8.10, Prilogo 8-A, členo 8.9 in členo 8.39 Sporazuma –

⁽¹⁾ Sklep Sveta (EU) 2017/37 z dne 28. oktobra 2016 o podpisu, v imenu Evropske unije, Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (UL L 11, 14.1.2017, str. 1).

⁽²⁾ UL L 11, 14.1.2017, str. 23.

⁽³⁾ Sklep Sveta (EU) 2017/38 z dne 28. oktobra 2016 o začasni uporabi Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (UL L 11, 14.1.2017, str. 1080).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta (EU) 2018/1062 z dne 16. julija 2018 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru CETA, vzpostavljenem s Celovitim gospodarskim in trgovinskim sporazumom med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, glede sprejetja poslovnika Skupnega odbora CETA in poslovnikov specializiranih odborov (UL L 190, 27.7.2018, str. 13).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru CETA v zvezi s sprejetjem Razlage člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9 in člena 8.39 Sporazuma v skladu z njegovim členom 26.1.5(e), temelji na osnutku Razlage Skupnega odbora CETA, priloženem temu sklepu.

Člen 2

Po sprejetju se Razlaga iz člena 1 objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 29. januarja 2024

Za Svet
predsednica
H. LAHBIB

Osnutek**RAZLAGA ŠT. .../2024 SKUPNEGA ODBORA CETA****z dne ...****glede člena 8.10, Priloge 8-A, člena 8.9 in člena 8.39 Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA)**

SKUPNI ODBOR CETA JE –

ob upoštevanju člena 26.1.5(e) Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma (CETA) med Kanado na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), podpisanega v Bruslju 30. oktobra 2016,

ob sklicevanju na skupni dogovor iz oddelka 6 Skupnega interpretativnega instrumenta o celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu (CETA) med Kanado ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami ⁽²⁾,

z namenom nadaljnje pojasnitve namenov pogodbenic iz poglavja osem (Naložbe) v zvezi z nekaterimi elementi člena 8.10 (Obravnavanje vlagateljev in zajetih naložb), Prilogo 8-A (Razlastitev), členom 8.9 (Naložbe in regulativni ukrepi) in členom 8.39 (Končna odločba) Sporazuma –

SPREJEL NASLEDNJO RAZLAGO:

1. Poštena in pravična obravnava

Pojasniti je treba, da se obveznost poštene in pravične obravnave v členu 8.10 Sporazuma razlaga na naslednji način:

- (a) Seznam elementov iz člena 8.10.2 je izčrpen.
- (b) Zahtevek zaradi odrekanja sodnega varstva v skladu s členom 8.10.2(a) zahteva predhodno izčrpanje lokalnih pravnih sredstev, razen če ni na voljo ustreznih lokalnih pravnih sredstev za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva ali če lokalna pravna sredstva ne zagotavljajo razumne možnosti takega pravnega varstva.

Pri ugotavljanju, ali gre za odrekanje sodnega varstva, bi moralo Sodišče upoštevati, da ni pritožbeno sodišče zoper odločbe domačih sodišč in da ne bi smelo preverjati vsebine domačih sodnih odločb.

- (c) Da se ugotovi odrekanje sodnega varstva in bistvena kršitev postopka v smislu člena 8.10.2(a) in (b), mora v sodnih ali upravnih postopkih obstajati neprimerno in sramotno procesno ravnanje, ki ne izpolnjuje osnovnih mednarodno sprejetih standardov izvrševanja sodne oblasti in dolžnega pravnega postopanja ter ki je v nasprotju z občutkom primerne sodnega ravnanja, kot je neutemeljena zavrnitev dostopa do sodišč ali pravnega zastopanja, odsotnost možnosti zaslišanja, diskriminatorno obravnavanje s strani sodišč, očitno pristranski in koruptivni razsodniki, ali popolno ali neupravičeno pomanjkanje preglednosti v postopkih, kot je nezagotavljanje obvestila o postopku ali razlogov za odločitev.
- (d) Ukrep je očitno arbitraren v smislu člena 8.10.2(c), kadar je očitno, da ukrep ni razumno povezan z legitimnim ciljem politike, na primer kadar temelji na predsodkih ali pristranskosti in ne na razlogu ali dejstvu.
- (e) Ukrep ali sklop ukrepov pomeni „ciljno usmerjeno diskriminacijo na podlagi očitno neupravičenih razlogov, kot so spol, rasa ali versko prepričanje“ v smislu člena 8.10.2(d), če ukrep ali sklop ukrepov izloči vlagatelja z drugačno obravnavo na podlagi nezakonitih razlogov, kot so spol, rasa ali versko prepričanje. Člen 8.10.2(d) se ne razlaga tako, da pogodbenicama preprečuje, da odobrita preferencialno obravnavo za spodbujanje enakosti spolov ali rasne enakosti ali kako drugače obravnavata premajhno zastopanost socialno-ekonomsko prikrajšanih skupin.

⁽¹⁾ UL EU L 11, 14.1.2017, str. 23.

⁽²⁾ UL EU L 11, 14.1.2017, str. 3.

- (f) Ugotovitev, da ukrep ali sklop ukrepov pomeni „zlorabo vlagateljev, kot so na primer prisila, grožnje ali nadlegovanje“ v smislu člena 8.10.2(e), zahteva ugotavljanje obstoja hujše kršitve s strani pogodbenice. Pri takšni ugotovitvi lahko pomembni premisleki vključujejo škodo ali zagroženo škodo, povzročeno vlagatelju, kot je na primer ponavljanje ali trajnost dogodkov domnevnega nadlegovanja ali prisile, ter utemeljitev ukrepov pogodbenice, kot je ugotavljanje, ali so organi delovali v okviru svojih pristojnosti ali pa je prišlo do zlorabe pooblastil.
- (g) V skladu s členom 8.10.4 se lahko ravnanje, s katerim je pogodbenica spodbudila vlagatelja, upošteva le, če je pomembni dejavnik pri ugotavljanju kršitve poštene in pravične obravnave, kot je določeno v členu 8.10.2. Tako ravnanje ne more povzročiti upravičenega pričakovanja, če se preudaren in dobro informiran vlagatelj pri naložbi ne bi razumno zanesel nanj, zlasti ker to ni bilo dovolj specifično in nedvoumno ter ni imelo zahtevane stopnje formalnosti, na primer ker pristojni organ pogodbenice ni podal pisno.

2. Posredna razlastitev

- (a) Pojasniti je treba, da lahko do posredne razlastitve pride le, če je bil vlagatelj popolnoma prikrajšan za uporabo, uživanje in razpolaganje s svojo naložbo, kot da bi z njo povezane pravice prenehale obstajati.
- (b) Pri presoji „trajanja ukrepa ali vrste ukrepov“ v smislu odstavka 2(b) Priloge 8-A Sporazuma bi bilo treba upoštevati, ali je poseg v lastninsko pravico začasen, pri čemer ni verjetno, da bi to pomenilo posredno razlastitev, ali trajen, čeprav zgolj dejstvo, da je ukrep trajen, ne dokazuje, da je prišlo do posredne razlastitve.
- (c) „Jasna pričakovanja, podprta z razumno naložbo“ v odstavku 2(c) Priloge 8-A Sporazuma se nanašajo na pričakovanja, ki bi jih lahko razumno oblikoval preudaren in dobro informiran vlagatelj in na katera se je zanašal pri izvedbi naložbe. Pojasniti je treba, da je vprašanje, ali so pričakovanja vlagatelja, podprta z razumno naložbo, upravičena, odvisno od dejavnikov, kot so na primer, ali je zadevna pogodbenica vlagatelju dala zavezujoča pisna zagotovila, ter od narave in obsega vladnih predpisov ali možnosti za vladno regulacijo v zadevnem sektorju, če so ti relevantni.
- (d) Učinek ukrepa ali vrste ukrepov se zdi „očitno pretiran“ v smislu odstavka 3 Priloge 8-A Sporazuma, če je nedvomno in očitno pretiran glede na zastavljene cilje politike.
- (e) Pojasniti je treba, da ukrepi pogodbenice, ki so zasnovani in se uporabljajo za zaščito legitimnih ciljev družbene blaginje iz odstavka 3 Priloge 8-A Sporazuma, vključujejo ukrepe, sprejete za boj proti podnebnim spremembam ali obravnavanje njihovih sedanjih ali prihodnjih posledic. Taki ukrepi ne pomenijo posredne razlastitve, razen če je njihov učinek nedvoumno in očitno pretiran glede na zastavljene cilje politike.

3. Podnebne spremembe

- (a) Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo pravico do pravnega urejanja na svojem ozemlju za doseganje legitimnih ciljev politike za varstvo okolja iz člena 8.9.1 Sporazuma, vključno s sprejemanjem ukrepov za ublažitev podnebnih sprememb ali boj proti njim ali obravnavanje njihovih sedanjih ali prihodnjih posledic.
- (b) Sodišče pri razlagi določb poglavja osem (Naložbe) Sporazuma ustrezno upošteva zaveze pogodbenic v okviru večstranskih okoljskih sporazumov, vključno s Pariškim sporazumom ⁽³⁾, podpisanim v Parizu 12. decembra 2015. Zlasti bi bilo treba pravice in obveznosti pogodbenic iz poglavja osem (Naložbe) Sporazuma razlagati na način, ki podpira zmožnost pogodbenic, da uveljavita svoje zaveze za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov s sprejetjem ali ohranitvijo ukrepov, zasnovanih in uporabljenih za blažitev podnebnih sprememb ali boj proti njim, ali obravnavanje njihovih sedanjih ali prihodnjih posledic.

⁽³⁾ UL EU L 282, 19.10.2016, str. 4.

4. Zaščita bistvenih varnostnih interesov

Pogodbenici ponovno potrjujeta, da se v skladu s členom 28.6 Sporazuma nobena določba Sporazuma ne razlaga tako, da bi bila pogodbenici preprečena uvedba ukrepa, ki ga pogodbenica šteje za potrebnega za zavarovanje njenih bistvenih varnostnih interesov v času vojne ali drugega izrednega stanja v mednarodnih odnosih, vključno s kakršnimi koli ukrepi, ki vplivajo na vlagatelje ali njihove naložbe.

5. Varstvo temeljnih pravic

Pojasniti je treba, da pravica pogodbenic do pravnega urejanja za doseganje legitimnih ciljev politike iz člena 8.9.1 Sporazuma vključuje ukrepe, sprejete za varstvo temeljnih pravic, kot je določeno v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, sprejeti 10. decembra 1948 v Parizu.

6. Izračun denarne odškodnine, ki izhaja iz zahtevkov vlagatelja

(a) Pojasniti je treba, da denarna odškodnina iz člena 8.39.3 Sporazuma:

- (i) ni večja od izgube ali škode vlagatelja, ali če je ustrezno, lokalno ustanovljenega podjetja, kot je bila ocenjena na dan kršitve;
- (ii) odraža le izgubo ali škodo, ki je nastala zaradi kršitve ali je posledica kršitve, ter
- (iii) se določi z razumno gotovostjo in ni špekulativna ali hipotetična.

(b) Sodišče denarno odškodnino izračuna le na podlagi navedb strank v sporu in po potrebi upošteva:

- (i) soodgovornost, ki je bodisi namerna bodisi posledica malomarnosti;
- (ii) nezmožnost ublažitve ali preprečitve škode;
- (iii) predhodno odškodnino ali nadomestilo, prejetu za isto izgubo, vključno z nadomestilom, prejetim v okviru domače odškodninske sheme, ali
- (iv) vračilo premoženja ali razveljavitev ali spremembo ukrepa.

V ..., dne ...

*Za Skupni odbor CETA
Sopredsednika*
